

AD 46/26

LIMITE

CONF-ALB 8

ÜHINEMISDOKUMENT

Teema: EUROOPA LIIDU ÜHINE SEISUKOHT
– 25. peatükk: Teadus- ja uurimistegevus

ÜHINEMISLÄBIRÄÄKIMISED

Albaania

ELi ÜHINE SEISUKOHT

(vastusena Albaania esitatud lisateabele)

3. teemaplokk: 25. läbirääkimispeatükk:

Teadus- ja uurimistegevus

EUROOPA LIIDU ÜHINE SEISUKOHT

Käesolev Euroopa Liidu seisukoht põhineb Albaaniaga peetava ühinemiskonverentsi (AD 5/22 CONF-ALB 2) jaoks kujundatud üldisel seisukohal ning selle suhtes kohaldatakse eelkõige järgmisi nimetatud üldises seisukohas heakskiidetud läbirääkimispõhimõtteid:

- Albaania või ELi poolt konkreetse läbirääkimispeatüki suhtes väljendatud arvamus ei mõjuta mingil viisil seisukohta, mis võidakse võtta teiste peatükkide suhtes,
- läbirääkimiste käigus konkreetsete peatükkide osas saavutatud kokkuleppeid, isegi osalisi kokkuleppeid, ei saa pidada lõplikeks, kuni on saavutatud üldine kokkulepe kõigi peatükkide osas,
- samuti kohaldatakse nõudeid, mis on sätestatud läbirääkimisraamistiku punktides 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 31, 38, 39, 45, 46, 47 ja 48.

EL innustab Albaaniat jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist ELi *acquis*'ga ning viimase tõhusat rakendamist ja jõustamist ning üldiselt töötama juba enne ühinemist välja ELi poliitikate ja vahenditega võimalikult sarnased poliitikad ja vahendid.

EL märgib, et oma seisukohtades (AD 2/25 CONF-ALB 2 REV 1 ja AD 42/26 CONF-ALB 4) aktsepteerib Albaania 25. peatüki –teadus- ja uurimistegevus – käsitlevat 1. mail 2026 kehtinud ELi *acquis*'d ning on valmis seda rakendama Euroopa Liiduga ühinemise kuupäeval.

EL märgib, et teadus- ja innovatsioonipoliitika valdkonnas on Albaania astunud samme, et tugevdada oma jõupingutusi Euroopa teadusruumiga lõimumiseks. EL võtab samuti teadmiseks, et Albaania on teinud jõupingutusi teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemi tugevdamisel, tehes tööd vajalike kaasnevate meetmete vastuvõtmise ja rakendamise nimel. EL võtab rahuloluga teadmiseks suuremad investeeringud teadusuuringutesse ja teadustegevusse, sealhulgas suurema avaliku sektori poolse rahastamise, ning innustab Albaaniat võtma täiendavaid meetmeid, et saavutada 2030. aastaks eesmärk 1 % SKPst. EL kutsub Albaaniat üles tagama teadusuuringutele eraldatud vahendite tegeliku eelarve täitmise.

Eespool toodut silmas pidades leiab EL, et Albaania on täitnud kõnealuse peatüki esimese sulgemiskriteeriumi nõuded, mis on esitatud ELi ühises seisukohas (AD 6/25 CONF-AL 6).

EL innustab Albaaniat jätkama oma riiklike kõrgharidus- ja teadussüsteemide reforme kooskõlas Euroopa teadusruumi eesmärkidega.

Lisaks kutsub EL Albaaniat üles suurendama jõupingutusi vajalike struktuuride loomisel, et tõhustada era- ja avaliku sektori vahelist koostööd ning jätkama usaldusväärse statistika esitamist selles valdkonnas. Samuti kutsub EL Albaaniat üles jätkama oma nutika spetsialiseerumise strateegiate ja nendega seotud vajalike meetmete rakendamist.

EL tervitab asjaolu, et Albaania teeb jätkuvalt häid edusamme **teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammis „Euroopa horisont“**. EL märgib, et vastu on võetud tegevuskava, millega Albaania liigituks Euroopa innovatsioonitegevuse tulemustabelis „mõõdukaks novaatoriks“ ning rõhutab selle tõhusa rakendamise tähtsust. EL tervitab samuti jõupingutusi Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi *acquis*’ rakendamisel.

Eespool toodut silmas pidades leiab EL, et Albaania on täitnud kõnealuse peatüki teise sulgemiskriteeriumi nõuded, mis on esitatud ELi ühises seisukohas (AD 6/25 CONF-AL 6).

EL võtab teadmiseks teadusuuringute seaduse ja riikliku teadusuuringute strateegia tõhusaks rakendamiseks seni tehtud jõupingutused ning tervitab delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist.

Eespool toodut silmas pidades leiab EL, et Albaania on täitnud kõnealuse peatüki kolmanda sulgemiskriteeriumi nõuded, mis on esitatud ELi ühises seisukohas (AD 6/25 CONF-AL 6).

EL märgib asjaolu, et Albaanial on kehtestatud raamistik, et **võidelda korruptsiooniga teadusuuringute ja teaduse valdkonnas**. Lisaks innustab EL Albaaniat veelgi tõhustama aktiivset järelevalve- ja aruandlustegevust, et tagada korruptsioonivastase strateegia ja selle tegevuskava tõhus rakendamine ja järelevalve, eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas.

* * *

Eeltoodud kaalutlusi silmas pidades märgib EL, et praeguses etapis ei ole käesolevat peatükki käsitlevad täiendavad läbirääkimised vajalikud.

Õigusaktide ELi *acquis*'ga vastavusse viimisel ja *acquis*' rakendamisel tehtud edusammude jälgimine jätkub kogu läbirääkimisperioodi jooksul. EL rõhutab, et pöörab erilist tähelepanu kõikide eespool nimetatud konkreetsete küsimuste jälgimisele, et tagada Albaania haldussuutlikkus, õigusaktide täielik *acquis*'ga vastavusse viimine ja kõnealuse peatükiga hõlmatud *acquis*' tõhus rakendamine ja jõustamine. Erilist tähelepanu tuleb pöörata kõnealuse peatüki ja teiste läbirääkimispeatükkide vahelistele seostele. Albaania õigusaktide vastavust ELi *acquis*'le ning *acquis*' rakendamise alast suutlikkust saab lõplikult hinnata alles läbirääkimiste hilisemas järgus. Lisaks kogu teabele, mida EL võib nõuda kõnealuse peatüki üle läbirääkimiste pidamiseks ja mis tuleb esitada konverentsile, kutsub EL Albaaniat üles esitama stabiliseerimis- ja assotsiatsiooninõukogule korrapäraselt kirjalikku üksikasjalikku teavet *acquis*' rakendamisel ja oma haldussuutlikkuse tugevdamisel tehtud edusammude kohta.

Kõiki eeltoodud kaalutlusi silmas pidades pöördub EL vajaduse korral sobival ajal käesoleva peatüki juurde tagasi.

EL tuletab ühtlasi meelde, et ajavahemikul 1. maist 2026 kuni läbirääkimiste lõpetamiseni võidakse vastu võtta uusi liidu õigusakte.
